

Minnisblað

Dags.: 2026-10-12

Frá: Ragnar Guðmundsson, Deildarstjóri veitna
Dreifing: Sveitarstjórn, sveitarstjóri, deildarstjóri fjármála og stjórnsýslu

Efni: Tillaga að breytingum á gjaldskrá og innheimtufyrirkomulagi hitaveitu fyrir árið 2027

1. Tilefni og markmið

Lagt er til að gerðar verði breytingar á innheimtufyrirkomulagi og gjaldskrá Hitaveitu Grímsnes- og Grafningshrepps frá og með 1. janúar 2027.

Breytingarnar fela í sér að hitaveitugjöld verði innheimt mánaðarlega í stað þess að vera innheimt á þriggja mánaða fresti. Jafnframt er lagt til að gjaldskrá hitaveitunnar hækki almennt um 2,5% frá gildandi gjaldskrá ársins 2026 og að ekki verði beitt frekari hækkunum vegna vísitölubreytinga á árinu 2027.

Markmið breytinganna eru eftirfarandi:

- Að tryggja jafnara og fyrirsjáanlegra sjóðstreymi hitaveitunnar.
- Að auðvelda notendum að dreifa hitaveitukostnaði yfir árið og draga úr fjárhæð einstakra reikninga.
- Að samræma innheimtufyrirkomulag hitaveitunnar við Orkubú Vaðness, þar sem mánaðarleg innheimta er þegar viðhöfð.
- Að tryggja hóflega og fyrirsjáanlega þróun gjaldskrár á árinu 2027.

Breyting á innheimtutíðni hefur ekki sjálfstæð áhrif á heildargjöld notenda yfir árið, heldur eingöngu hvernig greiðslum er dreift. Fyrirhuguð 2,5% hækkun gjaldskrár hefur hins vegar áhrif á árlegan kostnað notenda.

2. Breyting á innheimtufyrirkomulagi

Samkvæmt 6. gr. gildandi gjaldskrár nr. 1417/2025 eru hitaveitugjöld innheimt þriðja hvern mánuð.

Lagt er til að frá og með 1. janúar 2027 verði hitaveitugjöld innheimt mánaðarlega. Með því mun innheimtan verða jafnari yfir árið og greiðslubyrði notenda fyrirsjáanlegri.

Breytingin felur ekki í sér að breyta þurfi tíðni mælaálestra. Samkvæmt 25. gr. reglugerðar nr. 252/2001 er heimilt að innheimta gjöld samkvæmt áætlaðri notkun, enda sé raunveruleg notkun staðreynd eigi sjaldnar en á tólf mánaða fresti og uppgjör fari fram í samræmi við gildandi reglur.

Fyrirkomulagið samræmist því gildandi reglugerð hitaveitunnar og er lagt til að breytingin verði gerð á 6. gr. gjaldskrárinnar.

Tillaga að breyttu ákvæði 6. gr.

Núverandi ákvæði:

„Hitaveitugjöld skv. 5. gr. verða krafín þriðja hvern mánuð [...]“

Tillaga að nýju ákvæði:

„Hitaveitugjöld skv. 5. gr. verða krafín mánaðarlega [...]“

Aðrir greiðsluskilmálar og ákvæði um gjalddaga og vanskil haldist óbreytt.

3. Tillaga að hækkun gjaldskrár

Lagt er til að gjaldskrá hitaveitunnar hækki almennt um 2,5% frá og með 1. janúar 2027. Hækkunin nái til hemlagjalda, rúmmetragjalda, mæla- og hemlagjalda, stofngjalda og annarra þjónustugjalda.

Fjárhæðir samkvæmt nýrri gjaldskrá eru reiknaðar með 2,5% hækkun á gildandi gjöldum og námundaðar að næstu heilu krónu. Því getur hlutfallsleg hækkun einstakra gjaldliða orðið lítillega önnur en 2,5%.

Jafnframt er lagt til að ekki verði beitt frekari vísitöluhækkunum á árinu 2027. Með því verði gjaldskrárbreyting ársins afmörkuð við fyrirhugaða hækkun og notendur hafi skýrar forsendur um gjalddöku ársins.

Í eftirfarandi töflum er sýndur samanburður á gildandi gjaldskrá ársins 2026 og tillögu að gjaldskrá ársins 2027.

Allar fjárhæðir eru án virðisaukaskatts.

4. Samanburður gjaldskrár 2026 og 2027

4.1. A- og B-liður – Hemlagjald og rúmmetragjald

Gjaldliður	Gjaldskrá 2026 (kr.)	2,5% hækkun (kr.)	Gjaldskrá 2027 (kr.)
Hemlagjald, kr./l/mín.	3.993	100	4.093
Rúmmetragjald, kr./m ³	181	5	186
Lágmarksgjald sumarbústaða með mæli, kr./mán.	11.977	302	12.279

Lágmarksgjald sumarbústaða með mæli miðast við þriggja mínútulíttra hemlagjald samkvæmt tillögu að nýrri gjaldskrá, eða 3×4.093 kr. = 12.279 kr. á mánuði.

4.2. B-liður – Mæla- og hemlagjöld

Gjöld miðast við stærð mælis eða hemils og eru innheimt mánaðarlega.

Stærð mælis/hemils	Gjaldskrá 2026 (kr.)	2,5% hækkun (kr.)	Gjaldskrá 2027 (kr.)
DN 15	1.817	45	1.862
DN 20	2.599	65	2.664

DN 25	3.210	80	3.290
DN 32	3.831	96	3.927
DN 40	4.447	111	4.558
DN 50	6.086	152	6.238

4.3. C-liður – Stofngjöld í þéttbýli og á athafnasvæði við Sólheimaveg

Stærð heimæðar	Gjaldskrá 2026 (kr.)	2,5% hækkun (kr.)	Gjaldskrá 2027 (kr.)
DN 20 / ø25	970.263	24.257	994.520
DN 25 / ø32	1.032.413	25.810	1.058.223
DN 32	1.304.100	32.603	1.336.703
DN 40	1.956.150	48.904	2.005.054
DN 50	3.260.250	81.506	3.341.756
DN 65	4.890.375	122.259	5.012.634

4.4. C-liður – Stofngjöld í dreifbýli fyrir lögbýli og íbúðarhús

Gjaldliður	Gjaldskrá 2026 (kr.)	2,5% hækkun (kr.)	Gjaldskrá 2027 (kr.)
Heimæð DN 20 / ø25	970.263	24.257	994.520
Heimæð DN 25 / ø32	1.032.413	25.810	1.058.223
Aukagjald á lengdarmetra heimæðar	7.019	175	7.194

4.5. C-liður – Stofngjöld í dreifbýli fyrir frístundahús

Gjaldliður	Gjaldskrá 2026 (kr.)	2,5% hækkun (kr.)	Gjaldskrá 2027 (kr.)
Heimæð ø20	970.263	24.257	994.520
Aukagjald á lengdarmetra heimæðar	6.685	167	6.852
Auka mælagrind	144.798	3.620	148.418

4.6. D-liður – Önnur gjöld

Gjaldliður	Gjaldskrá 2026 (kr.)	2,5% hækkun (kr.)	Gjaldskrá 2027 (kr.)
Lokunargjald	27.204	680	27.884
Aukaálestur	12.802	320	13.122

Útkall vegna bilunar í búnaði húseiganda á dagvinnutíma	22.195	555	22.750
Álag vegna útkalls utan dagvinnutíma	55%	Óbreytt	55%

Ákvæði um virðisaukaskatt, sérstakan kostnað við óvenjulegar aðstæður og aðra þjónustuskilmála haldist óbreytt.

5. Dæmi um áhrif gjaldskrárbreytinga á notendur

Til að sýna áhrif breytinganna á greiðslur notenda eru hér tekin tvö dæmi. Annars vegar notandi með 3 l/mín. hemil og hins vegar notandi með mæli sem notar 90 m³ af heitu vatni á mánuði.

Í báðum dæmum er gert ráð fyrir DN 15 mæli eða hemli og reiknað með föstu mánaðargjaldi. Fjárhæðir eru án virðisaukaskatts.

5.1. Notandi með hemil, 3 l/mín.

Gjaldliður	Gjaldskrá 2026 (kr.)	2,5% hækkun (kr.)	Gjaldskrá 2027 (kr.)
Hemlagjald á mínútulítra	3.993	100	4.093
Hemlagjald, 3 l/mín.	11.979	300	12.279
Fast mæla-/hemlagjald DN 15	1.817	45	1.862
Samtals á mánuði	13.796	345	14.141
Samtals á 3 mánuðum	41.388	1.035	42.423
Samtals á ári	165.552	4.140	169.692

Árleg hækkun þessa notanda nemur 4.140 kr. án virðisaukaskatts, eða um 2,5%.

Með mánaðarlegri innheimtu greiðir notandinn 14.141 kr. í hverjum mánuði í stað þess að greiða 41.388 kr. á þriggja mánaða fresti samkvæmt gjaldskrá ársins 2026.

Þannig dreifist greiðslubyrðin jafnar yfir árið, þar sem notandinn fær tólf mánaðarlega reikninga í stað fjögurra reikninga á ári.

5.2. Notandi með mæli, 90 m³ á mánuði

Gjaldliður	Gjaldskrá 2026 (kr.)	2,5% hækkun (kr.)	Gjaldskrá 2027 (kr.)
Rúmmetragjald, kr./m ³	181	5	186
Vatnsnotkun, 90 m ³	16.290	450	16.740
Fast mælagjald DN 15	1.817	45	1.862
Samtals á mánuði	18.107	495	18.602
Samtals á 3 mánuðum	54.321	1.485	55.806
Samtals á ári	217.284	5.940	223.224

Árleg hækkun þessa notanda nemur 5.940 kr. án virðisaukaskatts, eða um 2,73%. Hlutfallsleg hækkun er lítillega umfram 2,5% vegna námundunar rúmmetragjaldsins í heilar krónur.

Með mánaðarlegri innheimtu greiðir notandinn 18.602 kr. á mánuði, miðað við óbreytta notkun, í stað 54.321 kr. á þriggja mánaða fresti samkvæmt gjaldskrá ársins 2026.

Rétt er að taka fram að greiðslur notenda með mæli geta verið breytilegar eftir raunverulegri eða áætlaðri notkun hvers tímabils. Dæmið miðast við jafna notkun, 90 m³ á mánuði, allt árið.

6. Tillaga að breytingum á ákvæðum gjaldskrár

Til að framangreindar breytingar komi skýrt fram í gjaldskrá er lagt til að 5., 6. og 7. gr. verði breytt með eftirfarandi hætti.

6.1. Breyting á 5. gr. – Verðskrá

Fjárhæðir gjaldliða í A-, B-, C- og D-liðum 5. gr. verði uppfærðar í samræmi við tillögu að gjaldskrá 2027 eins og hún kemur fram í töflum í 4. kafla minnisblaðsins.

Gjöld verði almennt hækkuð um 2,5% og námunduð að heilum krónum.

Aðrir skilmálar greinarinnar haldist óbreyttir.

6.2. Breyting á 6. gr. – Innheimta

Lagt er til að fyrsta setning 6. gr. verði svohljóðandi:

„Hitaveitugjöld skv. 5. gr. verða krafín mánaðarlega og skulu þau greiðast til skrifstofu Hitaveitu Grímsnes- og Grafningshrepps, í bönkum eða pósthúsum.“

Aðrir skilmálar 6. gr. haldist óbreyttir.

6.3. Breyting á 7. gr. – Vísitölubreytingar

Lagt er til að eftirfarandi málsgrein bætist við 7. gr.:

„Þrátt fyrir framangreinda heimild til breytinga á gjöldum í samræmi við vísitölu byggingarkostnaðar skulu gjöld samkvæmt gjaldskrá þessari ekki taka frekari hækkunum vegna breytinga á vísitölu byggingarkostnaðar á tímabilinu frá 1. janúar til 31. desember 2027.“

Að öðru leyti haldist 7. gr. óbreytt.

7. Framkvæmd og gildistaka

Lagt er til að breytingarnar taki gildi 1. janúar 2027, að fenginni tilskilinni staðfestingu og birtingu.

Við innleiðingu breytinganna verði þess gætt að uppgjör vegna tímabila sem ná yfir áramót verði í samræmi við gildistíma hvorrar gjaldskrár. Þá verði innheimtukerfi sveitarfélagsins uppfært þannig að mánaðarleg innheimta taki við af innheimtu á þriggja mánaða fresti.

Við upphaf mánaðarlegrar innheimtu þarf jafnframt að tryggja að ekki verði tvíinnheimt vegna tímabila sem þegar hafa verið reikningsfærð samkvæmt eldra fyrirkomulagi.

Notendum verði kynnt nýtt innheimtufyrirkomulag með hæfilegum fyrirvara, þar sem sérstaklega verði gerð grein fyrir því að mánaðarlegir reikningar séu ætlaðir til að jafna greiðslubyrði en að gjaldskrárhækkun ársins nemi almennt 2,5%.

8. Samantekt og tillaga að afgreiðslu

Um beiðni um staðfestingu fer samkvæmt reglum nr. 947/2015. Með beiðninni skulu fylgja gjaldskráin, nýjasti ársreikningur hitaveitunnar og gagnaframtal vegna gjaldskrárbreytingarinnar, ásamt skýringum á breytingum og ástæðum þeirra. Reglurnar gera ráð fyrir að leitast sé við að ljúka staðfestingu og birtingu innan fimm vikna frá móttöku fullnægjandi gagna. Við undirbúning skal einnig hafa teltæka fjárhagsáætlun 2027 og mat á áhrifum tillögunnar á tekjur og kostnað veitunnar.

Við innleiðingu breytinganna verði þess gætt að uppgjör vegna tímabila sem ná yfir áramót verði í samræmi við gildistíma hvorrar gjaldskrár. Þá verði innheimtukerfi sveitarfélagsins uppfært þannig að mánaðarleg innheimta taki við af innheimtu á þriggja mánaða fresti.

Fyrirhugaðar breytingar á gjaldskrá og innheimtufyrirkomulagi Hitaveitu Grímsnes- og Grafningshrepps miða að því að bæta fjárhagslega umsýslu hitaveitunnar og gera greiðslufyrirkomulag hagkvæmara og fyrirsjáanlegra fyrir notendur.

Mánaðarleg innheimta stuðlar að jafnara sjóðstreymi og samræmir innheimtufyrirkomulagið við Orkubú Vaðness. Fyrirhuguð 2,5% hækkun gjaldskrár, án frekari vísitöluhækkana á árinu 2027, skapar jafnframt skýrar forsendur um þróun gjalddöku á næsta ári.

Tillaga að afgreiðslu

Lagt er til að sveitarstjórn Grímsnes- og Grafningshrepps samþykki:

1. Að hitaveitugjöld verði innheimt mánaðarlega frá og með 1. janúar 2027.
2. Að gjaldskrá Hitaveitu Grímsnes- og Grafningshrepps hækki almennt um 2,5% frá sama tíma, samkvæmt fjárhæðum sem fram koma í minnisblaðinu.
3. Að ekki verði beitt frekari hækkunum vegna breytinga á vísitölu byggingarkostnaðar á árinu 2027.
4. Að gerðar verði viðeigandi breytingar á 5., 6. og 7. gr. gjaldskrárinnar í samræmi við tillögurnar.
5. Að ný gjaldskrá verði lögð fram til formlegrar afgreiðslu og staðfestingar þannig að hún geti tekið gildi 1. janúar 2027.